ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

THE EFFECTIVE CHINESE INSTRUCTIONAL STRATEGY OF SCHOOLS IN OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION

วรารัตน์ อนุสัตย์[1]* และ จำเนียร พลหาญ[2]
[1]นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา คณะคณะคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราฎภัฏมหาสารคาม
[2]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราฎภัฏมหาสารคาม
* Corresponding Author E-mail : Rabbit_ny_@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผล 3) เพื่อประเมินยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผล ระยะที่ 1 ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยการสำรวจความคิดเห็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้างานวิชาการและครูที่ทำการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน จำนวน 217 โรงเรียน จำนวน 651 คน เครื่องมือได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ระยะที่ 2 จัดทำยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน นักวิชาการ 5 คน รวม 15 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 3 ประเมินยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูที่ทำการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 30 คน และทำการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา จำนวน 10 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูลแบบบันทึกการประชาพิจารณ์และแบบประเมินยุทธศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาระดับมากทุกด้าน ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ 13 เป้าประสงค์ 39 กลยุทธ์ 36 ตัวชี้วัด 14 โครงการ/กิจกรรม ผลประเมินยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และผลการประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการสนทนากลุ่ม พบว่า มีความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ที่จะใช้เป็นยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำสำคัญ : ยุทธศาสตร์, การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน, ประสิทธิผล

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to study the problems and explore the way to solve the problems of effective Chinese language teaching in schools under the office of the basic education commission, (2) to create the strategies of effective Chinese language teaching in schools under the office of the basic education commission, and (3) to evaluate the strategies of effective Chinese language teaching in schools under the office of the basic education commission. The research was distinguished into 3 stages:

Stage 1: Study the problems and explore the ways to solve the problems of Chinese language teaching in schools under the office of the basic education commission by surveying the comments from 651 people of 217 sampling schools. The data collection tools used in this stage was questionnaire which was analyzed through statistic classification including mean, standard deviation and considering the qualitative information.

Stage 2: Create the strategies of effective Chinese language teaching in schools under the office of the basic education commission by using in-depth interview with 15 people from a target group. The data analysis tools used in the second stage was semi-structured Interview.

Stage 3: Evaluate the strategies of effective Chinese language teaching in schools under the office of the basic education commission through public hearing of participants from 30 people of Chinese teachers under the Office of Basic Education Commission from the secondary education service area office 26 and through focus-group discussion of 10 professionals which are school directors and educational principals. The collecting data were analyzed afterward.

The overall problem of Chinese language teaching was in the high level which was found in every aspect. the strategies of effective Chinese language teaching in schools under the office of the basic education commission comprised of 6 strategic issues, 13 goals, 39 strategies, 36 indicators and 14 projects or activities. The evaluation of strategies of effective Chinese language teaching in schools under the office of the basic education commission from the participants indicated that the research had an appropriation, possibility, benefits,

and the highest average in every aspect. The evaluation of strategies of effective Chinese language teaching in schools under the office of the basic education commission found that it had appropriation at the highest level which could be employed as the strategies for establishing effective Chinese language teaching in school under the office of the basic education commission.

Keywords: Strategy, Effective Chinese Language Teaching

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันถือเป็นยุคแห่งสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge – based society and Economy) และเป็นโลกแห่งโลกาภิวัตน์ (Globalization) ทำให้การเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษา ต่างประเทศนอกเหนือจากภาษาแม่กลายเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกคนไม่ควรละเลย เพราะการมีความรู้และความสามารถใช้ภาษาได้มากกว่าหนึ่งภาษานั้นจะเป็นกุญแจสู่ความสำเร็จของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาเล่าเรียน หรือการงานอาชีพ (พัชนี ตั้งยืนยง และสุรีย์ ชุณหเรืองเดช. 2551) นอกจากนั้นยังใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เจรจาต่อรองเพื่อการแข่งขันและความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการศึกษาแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ สำหรับการพัฒนาศักยภาพของบุคคลยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อนำประเทศไปสู่การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ (กรมวิชาการ, 2548)

กระทรวงศึกษาธิการได้ทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ด้านวัฒนธรรม กับกระทรวงวัฒนธรรมของประเทศจีน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา โดยที่วัตถุประสงค์ของความตกลงก็เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการศึกษา และวิชาการระหว่างไทยกับจีน โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนสองฝ่าย การแลกเปลี่ยนนักเรียนทุน การสอนภาษาและแลกเปลี่ยนครู การแลกเปลี่ยนทางวิชาการรวมทั้งความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและสถาบันการศึกษา ตลอดจนความร่วมมือด้านการฝึกอบรม เป็นต้น (สถาบันเอเชียศึกษา, 2551) จากรายงานการวิจัยได้พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนยังขาดแคลนในด้านของบุคลากรครูภาษาจีน ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนค่อนข้างน้อย งบประมาณจ้างสอนมีน้อย ขาดสื่อและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เวลาเรียนมีน้อย ขาดห้องปฏิบัติการทางภาษาที่ทันสมัย นักเรียนถูกบังคับให้เรียน นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาจีน และที่สำคัญยังขาดในเรื่องของการวัดและการประเมินยังขาดมาตรฐานเดียวกัน (Shanshan Bao, 2554)

จากประเด็นความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ทำให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนต้องได้รับการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ผู้วิจัยในฐานะครู ปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเวลาช้านาน ได้เล็งเห็นถึงปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่จะต้องได้รับการปรับปรุง แก้ไขอย่างเร่งด่วน และได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน จึงมีความสนใจที่จะศึกษายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่ง

ผู้วิจัยคาดหวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งและทำให้ทราบถึงปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหาตลอดจนได้มาซึ่งยุทธศาสตร์การการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อพัฒนาประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) เพื่อประเมินยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
• ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง • สำรวจความคิดเห็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการครูหัวหน้างานวิชาการครูที่ทำการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน จำนวน 217 โรงเรียน จำนวน 651 คน • เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม • สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

⇩

ระยะที่ 2 จัดทำยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
• ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง • สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน นักวิชาการ 5 คน รวม 15 คน • เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง • สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

⇩

ระยะที่ 3 ประเมินยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
• การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) ครูที่ทำการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 30 คน • สนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา จำนวน 10 คน • เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกการประชาพิจารณ์และแบบประเมินยุทธศาสตร์

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยใช้แบบสอบถามพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.81; S.D. = 0.55) แนวทางการแก้ไขปัญหา ได้แก่ **ด้านหลักสูตร** มีการวิเคราะห์หลักสูตรกำหนดวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้ชัดเจน กำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน **ด้านการจัดการเรียนรู้** นำเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน พยายามสร้างแรงจูงใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอน **ด้านสื่อการเรียนรู้** วิเคราะห์ออกแบบบทเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสื่อนั้นๆ **ด้านการวัดและประเมินผล** เครื่องมือที่ใช้มีต้องมีคุณภาพ กำหนดเงื่อนไขของการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน การแปรผลต้องเป็นไปอย่างถูกต้อง **ด้านครูผู้สอน** จัดให้มีการฝึกอบรมครู จัดประชุมสัมมนาครู ศึกษาดูงาน ทำเป็นประจำและต่อเนื่องอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย 1. วิสัยทัศน์ 2. พันธกิจ 7 ข้อ 3. ยุทธศาสตร์ 6 ด้าน 4. เป้าประสงค์ 13 ข้อ 5. กลยุทธ์ 39 ข้อ 6. ตัวชี้วัด 36 ตัว 7. โครงการ/กิจกรรม 14 โครงการ

ผู้วิจัยนำยุทธศาสตร์เข้ากระบวนการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ประเด็นยุทธศาสตร์มีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.61 ความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.60 ความสอดคล้อง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.59 และความเป็นประโยชน์ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.62 จากนั้นผู้วิจัยได้นำเอายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่ได้ผ่านการทำประชาพิจารณ์จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำการสนทนากลุ่ม เพื่อทำการประเมินความเหมาะสมยุทธศาสตร์ พบว่ามีความเหมาะสมที่ระดับ 97.61

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

โดยภาพรวมปัญหาการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ภูวกร ฉัตรบำรุงสุข (2559) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับมัธยมศึกษา พบว่า การดำเนินงานในแต่ละด้านยังคงมีปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการ เรียนการสอนภาษาจีน เช่น ปัญหาผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญ ปัญหาในการใช้หลักสูตรแกนกลางฯ ปัญหาเรื่องสื่อการสอนที่ขาดแคลนและไม่ทันยุคทันสมัย ปัญหาเรื่องจำนวนและคุณภาพของครูอาสาสมัครชาวจีนและปัญหาการขาดความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ฯลฯ ปัญหาเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับ มัธยมศึกษานั้นยังขาดประสิทธิภาพ ส่วนด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือด้านผู้สอนและผู้เรียน แนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านหลักสูตร จัดให้มีการมีการวิเคราะห์หลักสูตรกำหนดวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้ชัดเจน ด้านการจัดการเรียนรู้ นำเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนรู้ วิเคราะห์ออกแบบบทเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสื่อ ด้านการวัดและประเมินผล เครื่องมือที่ใช้มือจะต้องมีคุณภาพผ่านการตรวจสอบ การแปรผลต้องเป็นไปอย่างถูกต้อง ด้านครูผู้สอน จัดให้มีการฝึกอบรมครู จัดประชุมสัมมนาครู ศึกษาดูงาน ทำเป็นประจำและต่อเนื่องอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง สอดคล้องกับ วิภาวรรณ สุนทรจามร (2559) ได้เสนอให้มีการจัดทำหลักสูจรแกนกลางที่สามารถนำไปใช้ร่วมกันได้ทั้งประเทศแก้ปัญหาหลักสูตรที่ไม่มีความต่อเนื่อง เสนอให้มีการสร้างห้องปฏิบัติการทางภาษาในสถานศึกษาที่เปิดการสอนภาษาจีนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะอย่างเต็มที่และเสนอให้มีการผลิตบุคลากรการสอนภาษาจีนที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีโครงการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการในแววงการเรียนการสอนภาษจีนจีนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ผลการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พบว่า ยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย 1 วิสัยทัศน์ 7 พันธกิจ 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ 13 เป้าประสงค์ 39 กลยุทธ์ 36 ตัวชี้วัด 14 โครงการ/กิจกรรม สอดคล้องกับ Massie & Douglas (1981) ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์ว่า หมายถึง ทิศทางหรือแบบแผนการดำเนินงานในระยะยาวขององค์การที่กำหนดขึ้น โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอก แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้หากสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไป การที่องค์การจะสามารถเลือกยุทธศาสตร์ได้เหมาะสมเพียงใดขึ้นกับข้อมูลเกี่ยว กับสภาพแวดล้อมที่องค์กรจัดหามาได้ ประพนธ์ ผาสุขยืด (2549) เสนอว่า ยุทธศาสตร์ จำเป็นที่จะต้องวางกลยุทธ์หรือแนวทาง เพื่อให้สามารถไปถึง

จุดหมายได้นั้น ต้องมีองค์ประกอบของแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๆ ดังต่อไปนี้ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และค่านิยม (Value) ของชุมชน/องค์กรโดยรวมว่าต้องการจะเห็นชุมชน/องค์กรเป็นเช่นไร อะไรคือพันธกิจหลักและอะไรที่ถือว่าเป็นคุณค่าหรือค่านิยมของชุมชน/องค์กรที่ต้องการ โดยที่ทั้งสามส่วนนี้จะต้องไม่ขัดแย้งซึ่งกันและกัน 2) การระบุเป้าหมายซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของวัตถุประสงค์ ทั้งนี้เพื่อที่จะตอบคำถามที่ว่าเราทำสิ่งที่ทำอยู่นี้ไปทำไม (Why) และอะไร (What) คือ ผลลัพธ์ที่เราต้องการ 3) การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy) กลวิธี (Tactic) เป็นการวางแนวทาง เสนอวิธีการหรือเครื่องมือที่จะทำให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เทคนิคในการกำหนดยุทธศาสตร์มีหลายวิธี 4) การพิจารณาเพื่อระบุว่ามีอะไรบ้างที่ถือเป็นปัจจัยหลักๆ ที่จะผลักดันให้เราทำงานได้สำเร็จ 5) การกำหนดเครื่องมือที่จะใช้สำหรับติดตามและประเมินงานต่อไป ได้แก่ การกำหนดตัวชี้วัดหลักๆ ตัวชี้วัดที่ดีจะต้องมีจำนวนไม่มากจนเกินไป โดยที่ตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้นมานี้จะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้น การวิจัยในครั้งนี้ ระยะที่ 2 ได้จัดทำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนขึ้นมาเพื่อเป็นทิศทางในการกำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-dept interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ สอดคล้องกับ (กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์. 2552) ได้กล่าวไว้ว่า การสัมภาษณ์ คือ การสนทนากันอย่างมีทิศทาง จุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์โดยทั่วไปก็คือ การทำความเข้าใจบุคคลที่นักวิจัยสัมภาษณ์ในด้านมุมต่างๆของบุคคลนั้นๆ การสัมภาษณ์ที่ทำได้ผลดังที่นักวิจัยประสงค์นั้น ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยที่มีประสิทธิผลอย่างสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์ทำให้นักวิจัยเชิงคุณภาพมีโอกาสในการเรียนรู้และเข้าใจในเรื่องราว ประสบการณ์ พฤติกรรม ความรู้สึก และความคิดเห็นด้านต่างๆของบุคคลที่นักวิจัยจะไม่มีทางล่วงรู้ได้จากการเพียงสังเกตอยู่ห่างๆ ยิ่งไปกว่านั้น การสัมภาษณ์ยังช่วยให้นักวิจัยสามารถประเมินลึกซึ้งไปถึงการรับรู้ของบุคคลว่ามีความสำคัญต่อบุคคลผู้นั้นอย่างไร สุภางค์ จันทวานิช (2552) กล่าวว่าการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการศึกษาที่เป็นรูป แบบของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ถามและผู้ตอบ ภายใต้กฎเกณฑ์มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเป็นการสนทนาอย่างมีจุดหมายเป็นหลัก และ Macintyre (2000) กล่าวว่า การสัมภาษณ์เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยการสนทนา ซักถามและโต้ตอบระหว่างผู้รวบรวมข้อมูล หรือผู้สัมภาษณ์ (Interviewer) กับผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ถูกสัมภาษณ์ (interviewee) วิธีนี้ผู้รวบรวมข้อมูลมีโอกาส สังเกตบุคลิกภาพ อากัปกิริยา ตลอดจนพฤติกรรมทางกายและวาจา ขณะสัมภาษณ์ซึ่งอาจใช้เป็นข้อมูลที่ใช้ ตีความหมายพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ประกอบคำสัมภาษณ์ได้ด้วย ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้การการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-dept interview) เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์

ผลการประเมินยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พบว่า การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความเหมาะสม ความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.61 ความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.60 ความสอดคล้อง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.59 และความเป็นประโยชน์ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.62 สามารถนำไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับ กาญจนา นาคสกุล (2552) กล่าวว่า ประชาพิจารณ์ (Public hearings)

หมายถึง กระบวนการที่รัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในปัญหาสำคัญของชาติที่มีข้อให้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงได้มีโอกาสรับทราบข้อมูลโดยละเอียด แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลต่อโครงการหรือนโยบายนั้น วรรณภา ติระสังขะ (2553) ที่กล่าวว่า การทำประชาพิจารณ์ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจของภาครัฐไม่ว่าจะเป็นเรื่องสิ่งแวดล้อมหรือการจัดการผังเมือง การมีส่วนร่วมของประชาชนหมายถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแต่ประชาพิจารณ์เป็นเพียงวิธีการหนึ่งเท่านั้นในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนซึ่งมีหลายวิธีการ ไม่ว่าจะเป็นการอภิปรายสาธารณะ การจัดกลุ่มย่อย โต๊ะกลมหรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 (ธนกร เชื้อจำรูญ. 2555) การประชาพิจารณ์เป็นกระบวนการที่รัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในปัญหาสำคัญของชาติ ที่มีข้อให้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย โดย เฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล และแสดงความคิดเห็นต่อโครงการหรือนโยบายไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตาม สอดคล้องกับงานวิจัยที่ต้องการเปิดโอกาสเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการนำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนนี้ไปใช้

ผลการประเมินยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าความเหมาะสมที่ระดับ 97.61 การวิจัยในระยะที่ 3 ผู้วิจัยได้ทำการประเมินยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) สอดคล้องกับ (Greenbaum, 2000) ได้กล่าวไว้ว่า การสนทนากลุ่ม เป็นการจัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างหนึ่ง ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในหมู่นักวิจัย ทั้งนักวิจัยที่นิยมการวิจัยเชิงคุณภาพและนักวิจัยที่นิยมการวิจัยเชิงปริมาณ ชาย โพธิสิตา (2547) กล่าวว่า การสนทนากลุ่มต่างจากวิธีการที่เกี่ยวกับกลุ่มแบบอื่นๆ กล่าวคือ การสนทนากลุ่มไม่ใช่การสัมภาษณ์คนเป็นกลุ่ม (Group Interview) ที่มุ่งหาข้อ เท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่นักวิจัยต้องการ และวรรณี แกมเกตุ (2551) กล่าวถึงการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ว่า เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) แบบหนึ่ง เป็นการสัมภาษณ์และสนทนาแบบเจาะประเด็นด้วยการเชิญผู้ร่วมสนทนามารวมเป็นกลุ่มอย่างเจาะจง ตามคุณสมบัติที่นักวิจัยกำหนด แล้วเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนา โต้ตอบ ถกปัญหา อภิปรายร่วมกัน แลกเปลี่ยนทัศนะกันอย่างกว้าง ขวางในประเด็นต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเจาะจง เพื่อที่จะหาข้อมูลที่ถูกต้องตรงประเด็นสำหรับตอบคำถามวิจัยเรื่องใดเรื่อหนึ่งโดยเฉพาะ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ข้อเสนอแนะ 2 ประการ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำเอา ทั้ง 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ 13 เป้าประสงค์ 39 กลยุทธ์ 36 ตัวชี้วัด 14 โครงการ/กิจกรรม สู่การปฏิบัติจริง มีการกำกับ ติดตามและตรวจสอบรวมทั้งทำการประเมินผลการใช้อย่างจริงจังเพื่อให้เกิดการพัฒนา

1.2 ผลจากการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ 13 เป้าประสงค์ 39 กลยุทธ์ 36 ตัวชี้วัด 14 โครงการ/กิจกรรม ที่ได้รับการตรวจสอบด้วยกระบวนการทางวิจัย ซึ่งเป็นยุทศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีความเหมาะสมกับบริบทในยุคปัจจุบัน ดังนั้นจึงเป็นแนวทางให้หน่วยงานหรือผู้ที่มีความสนใจนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัด การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน พร้อมจัดทำคู่มือสำหรับประเมินยุทศาสตร์การจัดกาเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงประเมินและติดตามผลการนำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาคุณภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2548). กระทรวงศึกษาธิการ. **วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้**.

กาญจนา นาคสกุล. (2552). **ประชาพิจารณ์**, สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2555. จาก http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=147.

กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์. (2552). **การวิจัยเชิงคุณภาพในสวัสดิการสังคม : แนวคิดและวิธีการวิจัย.** พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชาย โพธิสิตา. (2547). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ.** กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิง.

ธนกร เชื้อจำรูญ. (2555). **อนาคตภาพการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2554-2563).** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ประพนธ์ ผาสุขยืด. (2549). **การจัดการความรู้ : ฉบับมือใหม่หัดขับ.** กรุงเทพฯ : ใยไหม.

วรรณภา ติระสังขะ. (2553). **โมเดลประชาพิจารณ์**, สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2555. จาก http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=147.

วรรณี แกมเกตุ. (2551). **วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิภาวรรณ สุนทรจามร. (2559). **การสังเคราะห์ภาพรวมการวิจัย,** สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2560 จาก www.csc.ias.chula.ac.th/wpontent/uploads/.../Abstract_TH_ChineseLanguage.pdf.

ศุภชัย แจ้งใจ . (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีนของผู้เรียน สาขาวิเทศธุรกิจจีนและสาขาจีนศึกษา.** คณะวิเทศศึกษา. ภูเก็ต : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต.

สถาบันเอเชียศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2551). วารสารเอเชียรายปี 2551/2008.

สุภางค์ จันทวานิช. (2552). **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรีย์ ชุณหเรืองเดช และ พัชนี ตั้งยืนยง. (2551). **การเรียนการสอนภาษาจีนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย: ประเด็นปัญหาบางประการที่ยังต้องการคำตอบ** วารสารอักษรศาสตร์ 37, 2 (กรกฎาคม–ธันวาคม 2551.

Graham, Hubbard. (2000). **Strategic Management : thinking, analysis and action.** 8nd edition.[n.p] : Prentice Hall, Inc.

Shanshan Bao. (2554). **การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของครูอาสาสมัครจีน จากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (ฮั่นปั้น) ณ จังหวัดเชียงราย.** สาขาวิชาภูมิภาคศึกษา. คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Macintyre, C. (2000). **The Art of Action Research in Classroom**, London, David Fulton.

Massie, J.L., and Douglas, J. (1981). **Management: A Contemporary Introduction.** 3rd ed.. New Jersey : Englewood Cliffs.